

Τράπεζα Θεμάτων Ιστορία Β' Λυκείου

GI_V_IST_0_14262

ΟΜΑΔΑ Α**ΘΕΜΑ 1****1.α.**

(1) Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο στοιχεία της στήλης Α περισσεύουν.

A	B
1. Βασίλειος Β΄	α. Άλωση της Κωνσταντινούπολης
2. Ιερά εξέταση	από τους Οθωμανούς
3. Δ΄ Σταυροφορία	β. Μωάμεθ
4. Νικηφόρος Φωκάς	γ. Υποταγή του Βουλγαρικού
5. Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος	κράτους στο Βυζάντιο
6. Εγίρα	δ. Αντιμεταρρύθμιση
7. Ρωμανός Δ΄ Διογένης	ε. Άλωση της Κωνσταντινούπολης
	από τους Λατίνους

(μονάδες 5)

Απάντηση: 1-γ, 2-δ, 3-ε, 5-α, 6-β,

2) Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις/ονόματα: (τρεις λέξεις/ονόματα περισσεύουν): Λέων Ι΄, Λούθηρος, Καλβίνος, θέση, Κάρολος Ε΄, γνώμη, Όθων Α΄, Δίαιτα, Σύγκλητος.

Όταν ο πάπας _____ έδωσε την άδεια για μαζική έκδοση και πώληση εγγράφων άφεσης αμαρτιών, ο γερμανός μοναχός και θεολόγος _____ θυροκόλλησε, σε εκκλησία της Βιτεμβέργης έναν κατάλογο από 95 _____, δηλαδή επιχειρήματα που αμφισβητούσαν τις παπικές απόψεις σε δογματικά ζητήματα. Η θρησκευτική αυτή διαμάχη θορύβησε τον αυτοκράτορα της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας (Γερμανίας) _____, ο οποίος,

φοβούμενος διάσπαση της ενότητας των γερμανικών χωρών, συγκάλεσε τη _____ στην πόλη Βορμς .

(μονάδες 5)

Απάντηση: Λέων Ι΄, Λούθηρος, Θέσεις, Κάρολος Ε΄, Δίαιτα

1.β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: Τρίτη Ρώμη, πρώτος περίπλους της γης.

(μονάδες 8+7=15)

Τρίτη Ρώμη : Κληρονόμος των πολιτικών ιδεών του Βυζαντίου φιλοδόξησε, μετά την Άλωση, να γίνει η Ρωσία. Η Μόσχα θεωρήθηκε ως Τρίτη Ρώμη, ιδίως από τότε που ο Τσάρος Ιβάν Γ΄, ο θεμελιωτής της ενότητας των ρωσικών χωρών, νυμφεύθηκε την ανιψιά του τελευταίου βυζαντινού αυτοκράτορα, υιοθέτησε τον δικέφαλο αετό στα λάβαρα του και εισήγαγε στη Μόσχα το βυζαντινό τελετουργικό. (Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 89 του σχολικού βιβλίου)

Πρώτος περίπλους της γης: Οι Ισπανοί, θέλοντας να μην αφήσουν το εμπορικό μονοπώλιο με την Ανατολή στα χέρια των Πορτογάλων, αναζητούσαν ένα συντομότερο δρόμο προς την Ασία. Το σχέδιο αυτό ανέλαβε να πραγματοποιήσει ένας Πορτογάλος στην υπηρεσία της Ισπανίας, ο **Φερδινάνδος Μαγγελάνος** (1480-1521), ταξιδεύοντας δυτικά και παρακάμπτοντας τη Νότια Αμερική. Με το ταξίδι αυτό, που διήρκεσε δυόμισι χρόνια (1519-1522), αποδείχθηκε ότι η γη είναι σφαιρική. (Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 124-125 του σχολικού βιβλίου)

ΘΕΜΑ 2

2.α Ποια ήταν τα αποτελέσματα της νίκης του Κάρολου Μαρτέλου κατά των Αράβων στο Πουατιέ της Γαλλίας (732);

(μονάδες 13)

Στο Φραγκικό κράτος ιδιαίτερα σημαντικό ήταν το αξίωμα του **αυλάρχη** (majordomus), το οποίο απέκτησε νέο κύρος, όταν ο αυλάρχης Κάρολος Μαρτέλος αναχαίτισε την προέλαση των Αράβων στο Πουατιέ της Γαλλίας (732).

Ο Κάρολος Μαρτέλος, γόνος μιας ισχυρής αριστοκρατικής οικογένειας, υπήρξε ο ιδρυτής μιας νέας δυναστείας, της δυναστείας των Καρολιδών, που διαδέχθηκε τους Μεροβίγγειους υπό τις εξής συνθήκες: ο πάπας, απειλούμενος από τους Λογγοβάρδους που ετοιμάζονταν να βαδίσουν κατά της Ρώμης, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το Βυζάντιο και να προσεταιριστεί τους Φράγκους, στέφοντας το γιο του Καρόλου Μαρτέλου Πιπίνο **ελέω Θεού βασιλέα** των Φράγκων (754). Η παπική

ευλογία προσέδωσε στη φραγκική βασιλεία μεγάλο ηθικό κύρος και με τη στέψη αυτή επικράτησε στην Ευρώπη η αντίληψη της ελέω Θεού βασιλείας.
(Η απάντηση στη σελ. 29 του σχολικού βιβλίου)

2.β Πώς ιδρύθηκε και πώς εδραιώθηκε η Αυτοκρατορία της Νίκαιας από τον Θεόδωρο Λάσκαρη;

(μονάδες 12)

Το κυριότερο από τα ελληνικά κράτη που ιδρύθηκε μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους σταυροφόρους το 1204 ήταν στη δυτική Μικρά Ασία με κέντρο τη Νίκαια.

Εκεί, γύρω από τον Θεόδωρο Λάσκαρη, συγκεντρώθηκαν όλες οι πιστές στο κράτος δυνάμεις των Βυζαντινών. Οι απειλές που αντιμετώπιζε το κράτος αυτό ήταν πολλές. Όμως όταν το 1205 οι Λατίνοι ηττήθηκαν από τους Βουλγάρους, άνοιξε ο δρόμος για την εδραίωση του κράτους της Νίκαιας. Το 1208 ο Θεόδωρος στέφθηκε αυτοκράτορας και βασιλιάς των Ρωμαίων. Ο διάδοχος του Ιωάννης Βατάτζης κατόρθωσε να επεκτείνει σημαντικά την επικράτεια του και να ανυψώσει τη μικρή αυτοκρατορία σε σημαντική δύναμη.

Επιμέλεια: Χαιρέτη Αγγελική